

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze jako soud odvolací rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Jany Šrédlové a soudkyň JUDr. Milady Veselé a JUDr. Ivy Suneghová v právní věci žalobkyně: **Česká pojišťovna a.s.**, se sídlem Spálená 75/16, Praha 1, proti žalovanému: **T. B.**, bytem xxx, zastoupenému JUDr. Tomášem Kaiserem, advokátem v Praze 1, Havlíčkova 15, o zaplacení 116.605,-Kč s příslušenstvím, k odvolání žalobkyně proti rozsudku Obvodního soudu pro Prahu 5 ze dne 8.9.2008 č.j. 5 C 480/2007-31,

t a k t o :

- I. Rozsudek soudu I.stupně se v výrocích I. a III. **p o t v r z u j e .**
- II. Žalobkyně je povinna zaplatit žalovanému náklady odvolacího řízení ve výši 32.993,-Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám JUDr.Tomáše Kaisera, advokáta.

O d ů v o d n ě n í

Napadeným rozsudkem soud I.stupně zamítl žalobu na zaplacení částky 116.605,-Kč (výrok I.), řízení co do částky 138.791,-Kč s příslušenstvím zastavil (výrok II.), žalobkyni uložil zaplatit žalovanému na nákladech řízení 52.966,90 Kč (výrok III.), konečně vrátil žalobkyni část soudního poplatku (výrok IV.).

Soud I.stupně vyšel ze zjištění, že byla dne 14.10.2005 mezi účastníky uzavřena pojistná smlouva o pojištění odpovědnosti za škodu způsobenou provozem motorového vozidla a havarijní pojištění č.xxx pro vozidlo BMW X5 3,0D X 53 SPZ xxx, s číslem karoserie xxx, barva černá, objem válců 2993, počet sedadel 5, číslo xxx. Na toto pojištění bylo v průběhu roku 2005 a 2006 poskytnuto pojistné plnění, současně bylo placeno dle smlouvy žalovaným pojistné, které činilo ročně 111.158,-Kč. Dále vzal soud I.stupně za zjištěné, že dne 28.2.2007 bylo Policií ČR zajištěno vozidlo výše uvedené, u něhož bylo metalografickou expertízou zjištěno, že byly pozměněny identifikátory čísla VIN, původní VIN bylo u vozidla, které je od 13.9.2005 vedeno na území xxx jako odcizení. Vozidlo bylo vráceno. Osoba, která vozidlo do registru přihlašovala, uvedla, že vozidlo nepřihlašovala, údaje ve správním spisu vysvětlit nedovede. Šetřením ve věci krádeže policie nezjistila žádnou konkrétní osobu pachatele, trestní stíhání proto nebylo zahájeno. Žalobkyně vyzvala žalovaného k vrácení všech poskytnutých plnění, ohledně plateb pojistného eviduje od žalovaného částku 138.631,-Kč.

Na základě těchto zjištění soud I.stupně dospěl k závěru, že žaloba není důvodná. Mezi účastníky byla uzavřena pojistná smlouva, bylo podle ní plněno. Pojistná smlouva obsahuje veškeré údaje, které má mít ve smyslu ustanovení § 3 odst.1 zák.č.168/1999 Sb. Podle § 12 téhož zákona pak pojištění zaniká mimo jiné dle písm.d) odcizením vozidla. Pokud jde o smlouvu o havarijním pojištění, pak opět ve smyslu ustanovení § 4 a 7 zák.č.37/2004 Sb. má všechny požadované náležitosti. Skutečnost, že vozidlo mělo zfalšované VIN, nemá vliv neplatnost smlouvy. Vozidlo bylo nezaměnitelně identifikováno i jinými znaky než jen VINem (typem vozu, SPZ, číslem karoserie, obsahem, barvou, počtem sedadel, číslem TP). Pokud jiné vozidlo bylo dodáno do xxx, mělo jiný typ řízení, nemohlo tedy dojít k žádné záměně. Žalobkyně měla trvat na důkladném vyšetření krádeže a zjištění pachatele. Pokud se domáhá vydání bezdůvodného obohacení, z výše uvedených důvodů nemohla mít úspěch ve věci.

Proti rozsudku se včas odvolala žalobkyně. Namítala, že skutkové zjištění soudu I. stupně považuje za neúplné. Vozidlo, na které byla uzavřena smlouva, mělo podle výrobce přidělen jiný identifikátor-VIN. Pojistná smlouva je z toho důvodu neplatná, neboť je neurčitá dle § 37 odst.1 obč.zákona. Druhým důvodem neplatnosti je skutečnost, že smlouvu uzavřel žalovaný jako vlastník, tudíž jako pojištěný, kterým s ohledem na původ vozidla z trestné činnosti nemohl být a to ani oprávněným držitelem. Podle § 806 obč.zákona a § 37 zák.č.37/2004 Sb. se za pojištěného považuje vlastník pojištěné věci. Smlouva je proto neplatná i pro rozpor se zákonem dle § 39 obč. zákona. VIN je jediným identifikátorem vozidla, který odlišuje vozidla stejného typu. V tomto směru se vychází z § 4 odst. 4 písm. h) zák. č. 56/2001 Sb. o podmínkách provozu vozidel na pozemních komunikacích. Další znaky uváděné žalovaným nelze hodnotit jako identifikátory, protože jsou u stejného typu vozidla zcela totožné. Pokud jsou provedeny zásahy do VIN, pak vozidlo ztrácí svou povahu jako věc, která může být předmětem právních vztahů dle § 118 odst.1 obč.zák. a z vozidla se stává soubor dílů, ze kterých se vozidlo skládá. Předmětná smlouva je proto také neplatná dle § 37 odst.2 obč. zákona z důvodu plnění nemožného. Navrhla proto, aby napadený rozsudek byl změněn tak, že bude uloženo žalovanému zaplatit žalobkyni 116.605,-Kč a náklady řízení.

Žalovaný ve svém vyjádření k odvolání uvedl, že není pravda, že by vozidlo bylo podle zákona identifikováno pouze VINem. Podle ustanovení zák.č.56/2001 Sb. a to § 4 odst.4 písm.b) je identifikátorem i SPZ vozidla, dle § 4 odst.4 písm.j) i údaje o motoru a dle § 4 odst.4 písm.d) i číslo technického průkazu. Předmětné vozidlo bylo v ČR zaregistrováno a provozováno pouze pod RZ xxx s číslem technického průkazu xxx. Jelikož žalovaný žádné

údaje nepozměňoval, nelze mu přičítat k tíži, že údaje o vozidlu byly vydány na základě pozměněného VINu. Navíc není možné, aby to samé RZ a číslo technického průkazu bylo přiděleno vícero vozidlům. Z toho důvodu nemůže být smlouva neplatná pro neurčitost ve smyslu ustanovení § 37 odst. 1 obč. zákona.

Z podnětu žalobkyně pak bylo až v roce 2007 činěno šetření o původu vozidla, tehdy se zjistilo, že pochází z trestné činnosti. Do té doby byl žalovaný v dobré víře, že mu věc náleží jako vlastníku věci a teprve poté dne 28.2.2007 jej vydal Policii ČR. Podle ustanovení § 130 odst.2 obč.zákona má stejné právo jako vlastník věci, jelikož byl oprávněným držitelem, když policie jakékoliv jeho zavinění na odcizení vozidla vyloučila. Proto ani z tohoto důvodu není smlouva neplatná. Mimo jiné pak ani z ustanovení § 806 obč. zák. (které již v dané době neplatilo), ani z ustanovení § 37 zák.č.37/2004 Sb. neplyne, že pojištěným může být jen vlastník věci.

Nesouhlasí ani s hodnocením toho, co je součástí věci, konkrétně jí není dle názoru žalovaného VIN, protože znehodnocení věci není právní znehodnocení, ale funkční, pro něž nemůže věc sloužit původnímu účelu. K tomu ještě žalovaný namítá, že sama žalobkyně s ním vede spor o zaplacení dlužného pojistného, ačkoliv tvrdí, že pojistná smlouva je neplatná. Navrhl proto potvrzení rozsudku.

Odvolací soud přezkoumal napadený rozsudek v mezích daných odvoláním (výroky I.a III.) i řízení, které mu předcházelo (§ 212 odst.1 a § 212a o.s.ř.), poté neshledal odvolání žalobkyně důvodným.

V dané věci se domáhá žalobkyně na žalovaném vydání bezdůvodného obohacení plněním z neplatné pojistné smlouvy. Předpokladem vyhovění žalobě je pak splnění předpokladů bezdůvodného obohacení, kterými jsou :získání bezdůvodného obohacení, protiprávnost takového obohacení, majetková újma jiného subjektu a příčinná souvislost mezi obohacením a majetkovou újmou.

Skutkovými podstatami pak může být ve smyslu ustanovení § 451 odst.2 a § 454 obč.zákona získání bezdůvodného obohacení plněním z neplatné smlouvy, plněním z právního důvodu, který později odpadl, plněním bez právního důvodu, bezdůvodné obohacení získané z nepoctivých zdrojů či plněním za jiného, který měl po právu plnit sám.

Žalobkyně namítá důvod absolutní neplatnosti pojistné smlouvy z důvodu její neurčitosti -§ 37 odst.1 obč.zák., dále z důvodu rozporu se zákonem-§ 39 obč.zákona, konečně i z důvodu, že předmětem smlouvy je plnění nemožné-§ 37 odst.2 obč.zák.

Lze souhlasit s vyjádřením žalovaného, že námitka absolutní neplatnosti pro neurčitost není důvodná, neboť pojišťované vozidlo bylo v okamžiku uzavírání smlouvy naprosto jednoznačně identifikováno. Není pravda, že jediným identifikačním znakem je VIN.

Dle ustanovení § 4 odst.4 písm.a),c),d),e)f)g),h),i) zák.č.56/2001 Sb. se do registru silničních vozidel zapisuje mimo jiné: vlastník, státní poznávací značka, číslo technického průkazu, číslo osvědčení o registraci vozidla, druh a kategorie vozidla, výrobce, značka, typ vozidla, obchodní označení, identifikační číslo (VIN), výrobce podniku.

Z výše uvedeného plyne, že pokud bylo vozidlo identifikováno dalšími znaky, což nikdo nesporně, pak byl předmět smlouvy pojistné zcela jasný a určitý a k jeho záměně

s jiným vozidlem nemohlo dojít. Rovněž oběma stranám smlouvy bylo jasné, jaký předmět je pojišťován. Neplatnost smlouvy z tohoto důvodu tedy neobstojí.

Dále namítá žalobkyně neplatnost pro rozpor se zákonem, neboť pojistitelem nebyl vlastník. Jednak tento požadavek neplyne z žádného ustanovení zák. č. 37/2001 Sb., konkrétně ani v ustanovení § 37 takové vymezení není uvedeno. V § 6 pod obecnými pojmy je pak zahrnut pod pojem pojistník nejen vlastník věci. Správně namítá žalovaný, že § 806 obč. zákona v době uzavření smlouvy již byl zrušen. Ani z tohoto důvodu tedy nemůže být pojistná smlouva neplatná.

Konečně namítá žalobkyně neplatnost smlouvy z důvodu nemožnosti plnění dle § 37 odst. 2 obč. zák. Jednak podle právní teorie je nutné, aby zde byla nemožnost plnění od samého počátku, tj. od uzavření smlouvy, jednak nemožnost plnění musí spočívat v tom, že předmět plnění je fakticky neuskutečnitelný.

Po provedeném dokazování je zjištěno, že v okamžiku uzavření pojistné smlouvy nic nebránilo vyplacení plnění v případě pojistné události, neboť vozidlo bylo v dispozici žalovaného, který byl řádně pojištěn a v důsledku pojistné události měl právo na plnění, které mu také bylo poskytnuto. Nelze dovodit, že by zde od počátku byla nemožnost plnění. Teprve tehdy, kdy na základě šetření Policie ČR bylo zjištěno, že vozidlo bylo v xxx odcizeno a v důsledku toho dne 28.7.2007 žalovaný vozidlo vydal policii, stalo se plněním nemožným. Jelikož tedy nemožnost plnění nebyla dána od počátku, není zde dán ani další důvod namítané absolutní neplatnosti pojistné smlouvy,

Žalobkyně v celém průběhu řízení zaměňuje podstatu plnění ze závazkového vztahu s plněním ve prospěch pachatele trestného činu, který však žalovaný nespáchal. Mezi účastníky byla platně uzavřena pojistná smlouva a žádná ze skutkových podstat § 451 a násl. obč. zákona dána není. Předpokladem povinnosti vydat bezdůvodné obohacení musí být jeho získání na úkor třetího, tj. v dané věci žalobkyně. Toto však žalobkyně neprokázala, neboť po dobu existence smlouvy plnila řádně podle smlouvy, tedy žalovanému nemohlo vzniknout na její úkor protiprávně bezdůvodné obohacení. Pro úspěch žaloby by musely být prokázány všechny předpoklady odpovědnosti za získání bezdůvodného obohacení, toto se však nestalo. Žalobkyně neplnila ani z neplatné smlouvy, ani ze smlouvy, jejíž právní důvod poději odpadl, ani se nejednalo o bezdůvodné obohacení z nepoctivých zdrojů, ani bezprávního důvodu.

K zániku pojistné smlouvy sice došlo ve smyslu ustanovení § 25 zák. č. 37/2004 Sb., neboť dle něj soukromé pojištění zaniká dnem, kdy zanikla pojištěná věc (což se rovná ve vztahu mezi účastníky řízení jejímu vydání Policií ČR), následkem této skutečnosti však zanikl právní důvod plnění, nevznikl však důvod k vrácení pojistného plnění poskytnutého ještě před zánikem pojištění.

Z výše uvedených důvodů byl napadený rozsudek jako správný potvrzen, včetně výroku nákladech řízení (§ 219 o.s.ř.).

Výrok o nákladech odvolacího řízení se opírá o ustanovení § 224 odst. 1 a § 142 odst. 1 o.s.ř., když úspěšnému žalovanému náleží náhrada za právní zastoupení. Ze základu 116.605,- Kč činí odměna 27.130,- Kč, plus dva režijní paušály po 300,- Kč, k tomu 19 % DPH 5.263,- Kč, celkem 32.993,- Kč dle § 3 odst. 1, bod 4 vyhl. č. 484/2000 Sb. a § 13 odst. 3 vyhl. č. 177/1996 Sb..

Výroky o zastavení řízení a vrácení soudního poplatku nebyly odvolání napadeny a samostatně tak nabyly právní moci.

P o u č e n í: Proti tomuto rozsudku **n e n í** dovolání přípustné, ledaže na základě dovolání podaného do dvou měsíců od doručení tohoto rozhodnutí prostřednictvím soudu I. stupně k Nejvyššímu soudu ČR v Brně, tento dospěje k závěru, že se jedná o otázku zásadního právního významu.

V Praze dne 2. června 2009

JUDr. Jana Š r é d l o v á, v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Z. V.